

TVIRTINU

Centralizuotos finansų ir turto tarnybos
prie KAM patarėja, atliekanti
direktoriaus funkcijas

Juliana Koroliova

**CENTRALIZUOTOS FINANSŲ IR TURTO TARNYBOS PRIE KAM 2024 M. RAŠTU
SUDARYTOSE VIEŠOJO PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARTYSE KORUPCIJOS
PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO APRAŠOMOJI DALIS**

2026-06-03 Nr. VL- 140

Vilnius

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tikslas – antikorupciniu požiūriu įvertinti viešojo sektoriaus subjekto veiklą, nustatyti rizikas, galinčias pasireikšti veiklos srityse ir sudaryti prielaidų darbuotojams ar kitiems asmenims padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, apskaičiuoti jų lygį, suskirstyti jas pagal svarbą, nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, sudarančius prielaidų korupcijos rizikoms kilti, ir parengti priemones nustatytoms rizikoms mažinti ir (ar) jų veiksniams šalinti.

Įžanginė dalis:

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10 str. 1 d., Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246, analizuoti 2024 m. įvykdyti decentralizuoti pirkimai ir jų pagrindu raštu sudarytos viešojo pirkimo-pardavimo sutartis, kuriose nustatytas prekių pristatymo, paslaugų suteikimo ar darbų atlikimo terminas ne ilgesnis nei iki 2026-02-23. (Laikotarpis praplėstas iki 2026 m. vasario 23 d. dėl kelių sudarytų sutarčių ilgesnio termino nei iki 2025 m. birželio mėn. Sutartis su UAB „Samus“ sudaryta 2024-09-26, 12 mėnesių terminui, galiojo iki 2025-09-26 ir susitarimas dėl sutarties pratęsimo, sudarytas su G. Jonausko firma „Alfitas“ 2025-02-10, galiojo iki 2026-02-23 (buvo pratęsta 12 mėnesių)).

Bendrosios nuostatos:

Siekiant nustatyti aktualias rizikas sutarčių vykdymo srityje, analizuojant 2024 m. įvykdytus decentralizuotus pirkimus ir jų pagrindu raštu sudarytas viešojo pirkimo-pardavimo sutartis, kuriose nustatytas paslaugų suteikimo terminas yra iki 2026 m. vasario 23 d., buvo surinkta ir apibendrinta ši informacija:

Vertinamuoju laikotarpiu CFTT raštu yra sudariusi šias paslaugų pirkimo-pardavimo sutartis: 2024-01-18 sutartis su UAB „Asseco Lietuva“ dėl FABIS diegimo, naudojimo ir konsultacijų. (Kaip tik šiuo minimu laikotarpiu buvo pradėtas FABIS diegimo vykdymas į Krašto apsaugos ministerijos institucijas.) Sutarties terminas 12 mėn. Metinė kaina – 8000,00 Eur su PVM. 2024-02-23 sutartis su G. Jonausko firma „Alfitas“ - dėl jau turimos ir naudojamos finansinės apskaitos programos (vidinė programa - nenaudojama internetiniame tinkle) DB „Apskaita“ naudojimo, atnaujinimo procedūromis, priežiūros bei konsultacijų. Terminas 12 mėn., suma metams – 9600,00 Eur su PVM. 2024-09-26 sutartis su UAB „Samus“ dėl pašto paslaugų teikimo. Terminas 12 mėn., suma metams 500,00 Eur su PVM. 2025-02-10 susitarimas dėl sutarties pratęsimo dar 12 mėn. (iki 2026-02-23) (tomis pačiomis sąlygomis) su G. Jonausko firma „Alfitas“ dėl jau minėtos naudojamos programos DB „Apskaita“.

Aprašomoji dalis:

Vertinamuoju laikotarpiu visi atlikti pirkimai buvo vykdomi vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu, KAM ministro patvirtintais pirkimų tvarkos aprašais, taip pat CFTT direktoriaus patvirtintomis supaprastintų viešųjų pirkimo organizavimo taisyklėmis bei kitais teisės aktais. Vadovaujantis 2023 m. gruodžio 14 d. Krašto apsaugos ministro įsakymu Nr. V-1008, CFTT įgaliojimus organizuoti pirkimus iki pirkimo sutarties sudarymo suteikia KAM BRD. KAM BRD gavus CFTT įgaliojimą, pirkimus vykdo CVP IS priemonėmis, apklausiant 3 tiekėjus, išskyrus kai apklausa pagal taisykles gali būti vykdoma žodžiu ir kreipiamasi tik į vieną tiekėją. Visi vykdyti pirkimai buvo įtraukti į metinius pirkimų planus. Tarnyboje yra paskirti viešųjų pirkimų procese dalyvaujantys atsakingi asmenys. Yra rengiamos preliminarios sutartys ir derinamos su KAM Teisės departamentu. **Visos sutartys parengtos ir pasirašytos pagal Krašto apsaugos ministro patvirtintas ir KAM Teisės departamento parengtas tipines viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių formas.** Sutartyse visuomet yra paskirtas už sutarčių priežiūrą bei vykdymą atsakingas asmuo. Tiek patys pirkimai, tiek pasirašomos sutartys sudaromos tik su licencijuotomis ir patikimomis įmonėmis bei yra viešinamos kaip to reikalauja teisės aktai. Sutartyse yra numatytos sutarčių vykdymo užtikrinimo priemonės – netesybų, nevykdymo ar nutraukimo atvejais tuomet nurodoma, kad tokiais atvejais yra skaičiuojami delspinigiai ar palūkanos, priklausomai nuo sutarties vertės. Vienintelėje sutartyje su UAB „Samus“ yra nurodytas subtiekejėjas – tai Lietuvos paštas.

Kitose sutartyse subtiekejų nėra. Visos sudarytos sutartys įvykdytos tinkamai, laiku, sutarties keitimų nebuvo. Sudarytas tik susitarimas dėl sutarties pratęsimo su G. Jonausko firma „Alfitas“, nes pratęsimo galimybė (pratęsti dar 12 mėnesių tomis pačiomis sąlygomis) buvo numatyta sutartyje. Visos analizuojamos sutartys buvo sudarytos 12 mėnesių terminui, tai su visais tiekėjais už suteiktas paslaugas buvo atsiskaitoma kas mėnesį pagal pateiktas - išrašytas sąskaitas-faktūras.

Per analizuojamąjį laikotarpį Centralizuotoje finansų ir turto tarnyboje prie KAM nebuvo fiksuoti Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 9 ir 10 dalyse nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ir korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai. Analizuojamuoju laikotarpiu nebuvo gauta skundų, pranešimų ar pareiškimų. Taip pat nebuvo gauta jokių pastabų ir nebuvo nustatyta jokių pažeidimų, trūkumų ar netesybų.

CFTT pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, neatlieka.

Išvados

Atlikus teisės aktų bei vykdomų procesų, reglamentuojančių raštu sudarytų viešojo pirkimo – pardavimo sutarčių, įvykdžius decentralizuotus pirkimus, rizikų nenustatyta. Tam tikra ribotos konkurencijos rizika lyg galėtų būti juntama dėl keliais atvejais pasirinkto vieno tiekėjo – tačiau šis pasirinkimas šiuo atveju vyko tik dėl specializuotai teikiamų paslaugų ir yra grindžiamas tiek patvirtintais teisės aktais, tiek galiojančiomis tvarkomis, tiek ir objektyviomis aplinkybėmis bei veiklos poreikiais. Pagal galiojančius teisės aktus, kuriais vadovaujasi CFTT, gali būti nurodomas tik vienas tiekėjas, dalyvausiantis sutarties sudaryme, jei pirkimo vertė yra mažesnė nei 5000,00 Eur be PVM, jei pirkimas atitinka Viešųjų pirkimų įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose, 3 dalies 2,3,4 punktuose, 5 dalyje ir 6 dalies 2,3,4,5 punktuose nustatytas sąlygas, o tai pat ir jei yra perkamos reikalingos mokymo ir konferencijų paslaugos. Tad šiais abiem atvejais, teisės aktų buvo laikomasi.

G. Jonausko firma „Alfitas“ kol kas neturi kitų alternatyvių tiekėjų, nes tiek pačioje CFTT, tiek kitose KAM institucijose yra naudojama būtent G. Jonausko firmos „Alfitas“ finansinės apskaitos vidaus programa DB „Apskaita“, todėl ir rinktis kito tiekėjo nėra jokios objektyvios galimybės. Konsultacines paslaugas dėl FABIS diegimo taip pat teikė būtent šios, reikiamos apimties specializacijos konsultantas UAB „Asseco Lietuva“. Atsižvelgiant į tai, korupcijos rizika vertinama kaip žema, tačiau vis vien rekomenduojama ateityje, esant galimybei, periodiškai vertinti ir alternatyvių tiekėjų pasiūlą rinkoje.

Taigi, apibendrinant - vertinamoje srityje reikšmingų korupcijos rizikos veiksnių nenustatyta. Nustatyti keli atvejai, kai dėl specifinių paslaugų buvo kreiptasi į vieną tiekėją, tačiau tokie sprendimai buvo pagrįsti objektyviomis ir dokumentuotomis aplinkybėmis.

Vienu atveju paslaugos buvo perkamos iš tiekėjo, įdiegusio bei prižiūrinčio naudojamą programinę įrangą, tad paslaugų tęstinumas ir techninis suderinamumas ir lėmė konkretaus tiekėjo pasirinkimą. Kitu atveju konsultacinės paslaugos buvo įsigytos iš vieno tiekėjo, teikusio tarnybai reikalingas specializuotas konsultacijas- mokymus. O jau kitoje, neturinčioje specifinių reikalavimų, raštu sudarytoje sutartyje (dėl pašto paslaugų teikimo), pirkimai buvo vykdyti teikiant pasiūlymus trims tiekėjams ir laimėtoją renkantis pagal pasiūlytos mažiausios kainos kriterijų.

Atsižvelgiant į tai, vertinamoje veiklos srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė vertinama kaip labai žema. Nustatytos aplinkybės nesudaro pagrindo teigti, kad tiekėjų pasirinkimas buvo grindžiamas subjektyviais ar neskaidriais kriterijais, todėl reikšmingų korupcijos rizikos veiksnių nenustatyta. Tai pat ir visos sutartys buvo prižiūrimos bei vykdomos laiku, atitinkant ir laikantis visų numatytų sutarties sąlygų ir jų nepažeidžiant.

Pridedama:

Rizikų vertinimo lentelė:

Eil. Nr.	Rizika	Rizikos veiksniai	Rizikos valdymo priemonės
1.	Žema	Vertinimo metu nustatyta, kad tam tikrais atvejais pirkimai buvo vykdomi kreipiantis į vieną tiekėją, tačiau tai vyko dėl objektyvių techninių bei organizacinių priežasčių. Taip pat kreipimasis į vieną tiekėją buvo vykdomas remiantis galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Tai atsispindi ir pirkimų dokumentuose. Todėl aptariamose sutartyse, prieš kurias sudarant buvo kreiptasi tik į vieną tiekėją, - pasirinkimas buvo teisėtas ir	Esant galimybei, periodiškai vertinti ir alternatyvių tiekėjų pasiūlą rinkoje.

		pagrįstas, apklausos sąlygos vykdytos vadovaujantis nustatyta teisės aktų tvarka, todėl šis rizikos veiksnys vertinamas kaip labai mažos reikšmės.	
--	--	--	--

Viešojo administravimo specialistė

Ugnė Bulovaitė-Dausinienė